

nekaterih ocenah 100 praznih kisikovih steklenic. Morali bi jih pospraviti. Je pa tudi res, da se številne ekspedicije odpravljajo na Everest prav zato, da bi po gori pobrale odpadke in smeti, ki so se nabrali.

Kakšno je vaše mnenje glede pravilnika, ki ga je v zvezi z odpravami na Mt. Everest objavila nepalska vlada?

Gre za dve stvari. Prva je ta, da bo imela v enem letu samo ena odprava možnost preplezati določeno smer. Menim, da je ta zamisel zelo dobra, saj bo bistveno zmanjšala sočasno število obiskovalcev na gori. Druga prav tako pomembna stvar pa je nekakšna taksa za odpravo na vrh, ki naj bi znašala do 10.000 dolarjev po osebi. Seveda pa se mi ob tem porajajo mešani občutki. Številni plezalci niso revni, vendar tudi bogati ne, kar pomeni, da naj bi plezanje v Himalajo postalo privilegij bogatih. Drugi si namreč ne morejo privoščiti vsakega takega dodatnega izdatka. Je pa vlada tudi že objavila informacijo, da bo takso zmanjšala za dobrih 40 odstotkov vsem tistim, ki bodo skrbeli za čistočo in zaščito okolja na območju Everesta. Če bodo to res tudi izvajali, potem bo imela taksa prav gotovo svoj smisel.

Nepalska vlada je objavila tudi pravilnik, ki naj bi urejal zadeve v zvezi z onesnaženjem Everesta in puščanjem smeti na gori.

Doli v Katmanduju je enostavno pisati zakone o tem, kaj naj bi naredili s smetmi in odpadki. Toda kdo bo vse to nadzoroval, kdo bo skrbel, da bodo zakone izvajali?

Kako učinkoviti pa so vladni oficirji, ki naj bi preverjali, ali odprave spoštujejo zakone?

Nekateri so pridni, drugi pa so povsem nekoristni.

Število odprav na Mt. Everest naj bi se drastično zmanjšalo že konec tega leta. Ali menite, da bo trekning postal nadomestilo za plezanje?

Da, menja sem, da bo prav trekning prispeval k temu, da v tem predelu ne bo več toliko alpinističnih odprav. Veliko več je namreč ljudi, ki se ukvarjajo s trekningom, danes še posebno, pa še dosti manj škode povzročajo kot alpinisti. Mnoge agencije, ki organizirajo trekning, spodbujajo svoje šerpe, da počistijo tabore ter poskrbijo za okolje in ga čuvajo. To je zelo pohvalno.

Območje Everesta je bilo razglašeno za nacionalni park. Kako to vpliva na tamkajšnje prebivalce?

Sprva domačini niso razumeli, kaj naj bi to pomenilo. Mislili so, da jim bodo zemljo vzeli, da se njihova živina ne bo smela pasti na tem območju. Vendar to ni bil nikoli namen vlade. Sedaj so ljudje spredelili, da jim takšen status prinaša mnogo koristi. Sam sem se vključil v pogozdovanje območja. Vsako leto smo po-

novno zasadili med 60.000 in 100.000 sadik. Domačini so navdušeni.

Kako obsežno pa je bilo krčenje gozdov? Odpravam so očitali, da njihovi nosači sekajo drevje za kurjavo.

Pa ne samo nosači, tudi sami Šerpe so to počenjali! Tuje odprave ponavadi kupujejo kurjavo, da si lahko zakurijo ogenj, se ob njem grejejo in na njem kuhajo. Revnejši domačini so pozabili na tradicijo in so tujcem prodajali les. Vendar je v zadnjem času tega vse manj.

Kako bi lahko probleme onesnaženja okolja v Himalaji primerjali z onesnaženjem v drugih gorskih verigah, recimo v Alpah?

Menim, da so ti problemi v Nepalju zelo pereči. Če pogledamo območje Everesta, vse številne ekspedicije, ki se tja odpravljajo, vemo, da je pritisk na okolje ogromen. Na drugi strani tudi pri nas v Novi Zelandiji, kjer imamo tudi visoke gore, dosti bolj skrbimo za naravo in jo čuvamo, kot to počno tujci v Nepalju.

(Newsweek)

K izvirom

MAJDA SENICA

*Ko sem na nova pota
se podala,*

*obšla sem mlake
in plevela groblje.*

*Kot veter se nemir
v prostranstva širi,
me na višave nosi.*

*Po senožetih stopam
vsa prevzeta in opita
od preobilja cvetne medicine,
s čmrliji brundam in prepevam.*

*Čin, čin čin —
žvenkečejo srebrni kremenjaki,
mi nizajo ogrlico
vrhov — orjakov.*

*Grgra, klokoče, se srebrni —
v tolmunu sonce se leskeče,
v njem mavrica razpleta
kite si bogate.*

*Pogled zaplava po širjavah,
brezkončno blaženost deli...*

*Odvijam hlebček —
ajdovec domači zadehti.*

*Na raševino ga med vresje položim
in si studenčnice natočim:
penino pijem —*

*iz tabernaklja visočine.
Se vležem vznak k izvirom.*

*Izvirni tenko zapojó,
bol duše ohladijo.*